

Tajna je u tome da tajne nema

Polnost i rodne strategije

Sarah Lucas, *Au Naturel*, 1994.

Pojam "pol" se prvenstveno odnosi na *biološka svojstva* organizama koji se seksualno razmnožavaju. Pojam "rod" se od 14. veka u Latinskom i evropskim jezicima koristio kao gramatička odrednica, a od polovine 20. veka ima prvenstveno *društveno-kulturnu konotaciju*. Ta pojmovna razlika je jasnije profilisana tokom devedesetih godina, razvojem studija kulture. Zbog toga, mada izraz „rodne strategije“ možda asocira feminističku umetnost, on označava konceptualizaciju pola i roda.

Većina najpopularnijih trendova u oblasti studija kulture i roda zasniva se na kulturnom relativizmu i često zanemaruje ili izostavlja saznanja prirodnih nauka (biohemije, genetike, evolucione biologije itd.) o karakteru polnosti. Ona jasno ukazuju da su materijalne, fiziološke i funkcionalne razlike između polova ključne za formiranje i funkcionisanje rodnih strategija i društvenih odnosa.

Rodne strategije, predstave i interpretacije su među najznačajnijim oblastima kulture i umetnosti. Često se koriste kao metafore, kao sredstva emancipacije, provokacije i kritike. Zanimljiva je njihova upotreba u pop muzici tokom osamdesetih godina: Bronsky Beat, Eurythmics, Freez, Frankie Goes to Hollywood, itd. U filmu, seksualnost i rodnost su značajno cenzurisane i kontrolisane, a savremena kultura je i dalje uglavnom *falocentrična* i *mizogina*. Na primer pornografija (prikazivanje i/ili estetizacija određenih sadržaja prevashodno radi stvaranja seksualnog uzbudjenja) je namenjena uglavnom muškarcima, mada njena komercijalizacija u seksualnoj industriji značajno menja taj status.

Umetnici: Hans Belmer, Mel Ramos, John Currin, Romain Socombe, Alva Bernadine, Helmut Newton; Louise Brooks, Robert Gober, Marcel Duchamp, Yasumasa Morimura, Cindy Sherman, Barbara Kruger, Sarah Lucas, Guerrilla Girls, Artemisia Gentileschi, Nancy Burson, Marina Abramović, Janine Antoni, Jenny Saville, Vanessa Beecroft, Alba d'Urbano, Nina Kocić, Pippiloti Rist.

Bibliografija:

Donald Symmons, *The Evolution of Human Sexuality*, Oxford U.P., New York, 1979.

Mišel Fuko, *Istorija seksualnosti*, Prosveta, Beograd, 1988.

Filmografija:

Anh Hung Tran, *Odeur De La Papaye Verde*, 1993.

Benjamin Christensen, Häxan, 1922.

Charles Vidor, Gilda, 1946.

Georg Wilhelm Pabst, Das Tagebuch einer Verlorenen, 1929.

Guillaume Canet, Ne le dis a personne, 2006.

Herschell Gordon Lewis, Two Thousand Maniacs, 1964.

Liliana Cavani, The Night Porter, 1974.

Stanley Kubrick, Eyes Wide Shut, 1999.

Steven Shainberg, Secretary, 2002.

William Friedkin, Cruising, 1980.